

Politika súdržnosti EÚ po roku 2013

**Seminár „Monitorovanie a hodnotenie HP IS
a HP TUR v procese implementácie“**

Bratislava 22. 6. 2011

Ministerstvo dopravy, výstavby
a regionálneho rozvoja
Slovenskej republiky

www.mindop.sk
www.mindop.sk
www.mindop.sk

Politika súdržnosti EÚ – Regionálna politika EÚ

- ❖ Na podporu celkového harmonického rozvoja EÚ rozvíja a uskutočňuje činnosti vedúce k posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.
- ❖ EÚ sa predovšetkým zameriava na znižovanie rozdielov medzi úrovňami rozvoja v jednotlivých regiónoch a zaostalosti v najviac znevýhodnených regiónoch.
- ❖ Nástrojom na podporu týchto aktivít je politika súdržnosti EÚ, ktorá prináša možnosť využívať ŠF a KF EÚ

Politika súdržnosti EÚ – historické medzníky

- **1957** – Rímska zmluva – EHS (posilniť homogénnosť ekonomík spoločenstva, zabezpečiť harmonický rozvoj členských štátov, zmenšovať rozdiely medzi regiónmi)
- **1986** – Jednotný európsky akt – nové základy politiky súdržnosti (PS je chápaná ako prostriedok, ktorý umožňuje tlmiť dopady zavádzania jednotného trhu na ekonomicky slabšie štáty)

Politika súdržnosti EÚ – historické medzníky

- **1992** – Maastrichtská zmluva – Zmluva o Európskej únii - definuje súdržnosť ako jeden z hlavných cieľov EÚ spolu s Hospodárskou a menovou úniou a jednotným trhom
- **2009** – Lisabonská zmluva zaviedla do primárneho práva EÚ - v hlave XVIII, článku 174 - pojem hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

Politika súdržnosti EÚ - súčasnosť

Cieľ	Fond
Konvergencia	ERDF, ESF, KF
Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť	ERDF, ESF
Európska územná spolupráca	ERDF

Ministerstvo dopravy, výstavby
a regionálneho rozvoja
Slovenskej republiky

www.mindop.sk
www.mindop.sk
www.mindop.sk

Európske zoskupenie územnej spolupráce (EZÚS)

- nový nástroj politiky súdržnosti EÚ
- právnická osoba založená na báze dobrovoľnosti za účelom zlepšenia podmienok vykonávania akcií územnej spolupráce medzi svojimi členmi
- cieľom je uľahčovať a podporovať medzi členmi
 - * cezhraničnú spoluprácu
 - * nadnárodnú spoluprácu
 - * medziregionálnu spoluprácuza účelom posilnenia hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti
- oprávnený žiadateľ pre programy cieľa „Európska územná spolupráca“

Právny rámec

- **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006** z 5. júla 2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce
- **zákon č. 90/2008 Z. z.** o európskom zoskupení územnej spolupráce a o doplnení zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov
- národné úpravy prijaté v členských štátoch Európskej únie

Európske zoskupenie územnej spolupráce

Výhody

- právna spôsobilosť
- vlastný rozpočet a majetok
- vlastní zamestnanci
- limitovaný počet povinných orgánov
- určený pre všetky typy územnej spolupráce
- členovia aj z tretích krajín
- nová alternatíva k existujúcim formám spolupráce

Obmedzenia

- právny rámec obsahuje právne medzery
- nejasnosť formulácii v nariadení môže vytvoriť právnu neistotu
- subjekty súkromného práva nie sú oprávnené byť členom EZÚS
- právny poriadok členských štátov sa od seba líši

Subjekty, ktoré môžu byť členom zoskupenia sú

- členské štáty
- regionálne orgány – samosprávny kraj
- miestne orgány – mesto, obec
- právnické osoby podľa osobitého predpisu (čl. 3 ods. 1 písm. d) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006
- združenia právnických osôb, ktorých členmi sú vyššie uvedené subjekty

EZÚS a Slovenská republika

Európske zoskupenia územnej spolupráce so sídlom v Slovenskej republike

1. EZÚS KRAS – BODVA s r. o.

Členovia - obce: Hrušov (SK);
Perkupa a Varbóc (HU)

2. EZÚS Pons Danubii s r. o.

Členovia - mestá: Komárno, Kolárovo, Hurbanovo (SK);
Komárom, Tata, Kisbér (HU)

Zastúpenie slovenských subjektov v EZÚS

	Ister Granum (HU)	UTTS (HU)	UTT (HU)	Abov v Above (HU)	Tritia (PL)	Arrabona (HU)
Slovenská republika						
samosprávne kraje					1	
obce	41	1		5		2
P.O., ktoré sa riadia verejným právom			2			

Európske zoskupenia územnej spolupráce v Európe

Politika súdržnosti EÚ - budúcnosť

- Diskusie o podobe politiky súdržnosti po roku 2013 prebiehajú už od roku 2007 na úrovni inštitúcií EÚ a členských štátov (napr. pracovná skupina Rady pre štrukturálne opatrenia - SAWP, pracovná skupina EK „High Level Group“ k budúcnosti politiky súdržnosti EÚ, pracovná skupina EK „Task Force“ ku kondicionalitám, zasadnutia V4)
- SR na základe doterajších skúseností a identifikácie problémových oblastí podporuje proces ďalšieho zjednodušovania implementačného systému politiky súdržnosti EÚ po roku 2013

Politika súdržnosti EÚ - budúcnosť

Hlavné dokumenty EK:

- Revízia rozpočtu - „Preskúmanie rozpočtu EÚ“ dokument KOM (2010)700 v konečnom znení
- „Zelená kniha o územnej súdržnosti – z územnej rozmanitosti urobiť prednosť“ – dokument KOM (2008) 616 v konečnom znení
- Stratégia Európa 2020
- Piata správa Komisia o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

Politika súdržnosti EÚ - budúcnosť

Hlavné dokumenty SR:

- Predbežné stanovisko Slovenskej republiky k Zelenej knihe o územnej súdržnosti (UV SR č. 145/2009)
- Rámcová pozícia Slovenskej republiky k budúcnosti politiky súdržnosti Európskej únie (UV SR č. 107/2010)
- Predbežné stanovisko Slovenskej republiky k budúcnosti politiky súdržnosti po roku 2013 (UV SR č. 295/2010)
- Informácia o príspevku SR v rámci procesu verejných konzultácií k záverom z piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti (26. 1. 2011 vzatý na vedomie vládou SR, 31. 1. 2011 zaslaný EK)

Politika súdržnosti EÚ - budúcnosť

- **Správa o priebehu diskusií k budúcnosti politiky súdržnosti Európskej únie**

Podnet: Uznesenie vlády SR č. 107 z 10. februára 2010, úloha B.2.

1. Správa – 12. 1. 2011 vzata na vedomie vládou SR
2. Správa – do 30. 6. 2011 bude predložená na rokovanie vlády SR

Hlavným zámerom uvedených je poskytnúť ucelenú informáciu o vypracovaných dokumentoch na úrovni EÚ a na národnej úrovni a zachytiť priebeh jednotlivých diskusií za príslušné obdobie.

Politika súdržnosti EÚ - budúcnosť

- Zverejnením piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti sa ukončil proces verejných diskusií o budúcej podobe politiky súdržnosti EÚ a nastupuje proces negociácie o obsahu oficiálnych dokumentov tvoriacich politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie po roku 2013.
- Zverejnenie prvých legislatívnych návrhov EÚ k politike súdržnosti po roku 2013 sa očakáva v lete 2011.
- Slovenská republika naďalej plánuje aktívne pristupovať pri presadzovaní národných a regionálnych záujmov Slovenskej republiky aj vo fáze negociácií o obsahu legislatívnych a strategických dokumentov tvoriacich politiku súdržnosti EÚ na obdobie po roku 2013 v súlade s prijatými pozíciami SR.

Informácia o príspevku SR v rámci procesu verejných konzultácií k záverom z piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

- výsledkovo orientované zameranie politiky súdržnosti EÚ pri zohľadnení princípov správneho finančného riadenia
- posilnenie strategického prístupu politiky súdržnosti EÚ prostredníctvom jednotlivých dokumentov pre európsku, národnú a regionálnu úroveň
- zameranie politiky súdržnosti EÚ na obmedzené množstvo priorít, diferencovaný prístup k jednotlivým členským štátom pri ich výbere
- integrovaný prístup politiky súdržnosti EÚ a vytvorenie spoľahlivého a efektívnejšieho systému ukazovateľov a hodnotenia

Informácia o príspevku SR v rámci procesu verejných konzultácií k záverom z piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

- podporovanie takých podmienok, ktorých cieľom bude zabezpečenie výsledku implementácie kľúčových priorít v rozvoji regiónov na základe využitia ich vnútorného potenciálu pre hospodársky a sociálny rast
- uplatňovanie podmienok, ktoré majú na členský štát predovšetkým pozitívny, t. j. motivačný účinok (napr. výkonnostná rezerva na národnej úrovni)
- využívanie nových finančných nástrojov pri jasne definovaných pravidlách a širšie využívanie systému zjednodušených výdavkov aj pre tieto nástroje
- posilňovanie významu mestských funkčných oblastí, ktoré posilňujú vytváranie mechanizmov na riešenie vzťahov mesto - periféria a mesto – vidiek

Informácia o príspevku SR v rámci procesu verejných konzultácií k záverom z piatej správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti

- dôraz na potrebu budovania administratívnych kapacít posilnením prístupu k vzdelávaniu, stabilite zamestnancov, ich motivácii a ku kontrole výkonnosti na všetkých úrovniach, t. j. európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni
- zlepšovanie a evolúcia súčasného systému finančného riadenia; SR zásadne nesúhlasí s jeho komplexnou reorganizáciou v zmysle návrhu Komisie na programové obdobie po roku 2013
- pre budúce obdobie by mali byť oprávnené čerpať z finančných zdrojov politiky súdržnosti všetky regióny a členské štáty EÚ, nielen menej rozvinuté; SR podporuje vytvorenie jedného cieľa politiky súdržnosti, ktorý by umožňoval financovanie všetkých oprávnených aktivít z každého fondu politiky súdržnosti EÚ
- ustanovenie stáleho politického a strategického fóra na úrovni Rady EÚ, s cieľom zvýšiť politickú viditeľnosť a váhu politiky súdržnosti EÚ v nasledujúcom programovom období

Národný program reforiem

Ciele pre politiku súdržnosti po roku 2013 definuje Národný program reforiem SR 2011-2014 (UV SR č. 256/2011 z 20. apríla 2011):

- **Základná infraštruktúra**
- **Ľudské zdroje, zamestnanosť a sociálna inklúzia**
- **Veda, výskum a inovácie s dôrazom na zelený rast**

Slovenské predsedníctvo vo V4

- ❖ Bilaterálne rokovanie Slovenskej republiky a Maďarskej republiky k zosúladeniu aktivít počas slovenského predsedníctva vo V4 a maďarského predsedníctva v Rade EÚ od 1. januára 2011 (august 2010, Bratislava).
- ❖ Stretnutie expertov krajín V4 pred zasadaním expertnej pracovnej skupiny EK „High Level Group“ k budúcnosti politiky súdržnosti – diskusia na tému miestneho rozvoja, finančného riadenia, uzatvárania účtov programov a účtovnej závierky a k systému riadenia (september 2010, Bratislava).
- ❖ Stretnutie na úrovni generálnych riaditeľov krajín V4 + Bulharska, Rumunska a Slovinska k 5. správe Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a príprava na neformálne ministerské stretnutie krajín V4+3 (november 2010, Bratislava).

Slovenské predsedníctvo vo V4

- ❖ Neformálne stretnutie ministrov zodpovedných za politiku súdržnosti krajín V4 + Bulharska, Rumunska a Slovinska za prítomnosti Johannes Hahna, člena Európskej komisie zodpovedného za regionálnu politiku EÚ k 5. správe Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. Na tomto stretnutí v Bratislave v dňoch 14. - 15. novembra 2010 bolo prijatých „**12 bratislavských záverov ministrov krajín V4+3**“ k záverom z 5. správy Komisie o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, ktoré boli prezentované na neformálnom ministerskom stretnutí, organizovanom belgickým predsedníctvom v Rade EÚ v Liège 22. – 23. novembra 2010.
- ❖ Stretnutie zástupcov krajín V4 + Nemecka, na ktorom experti zúčastnených krajín diskutovali o otázkach tematickej koncentrácie, kondicionalít, územnej súdržnosti a strategického programovania. Veľkým prínosom v spoločnej diskusii bola účasť zástupcu Nemecka ako krajiny, ktorá je čistým prispievateľom v rámci politiky súdržnosti (apríl 2011, Piešťany).

Ďakujem za pozornosť

Ing. Darina Oborilová

sekcia koordinácie fondov EÚ

odbor regionálnej politiky

e-mail: darina.oborilova@mindop.sk

Tel.: + 421 2 59 49 46 14

**Ministerstvo dopravy, výstavby
a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky**

Námestie slobody 6

810 05 Bratislava 15

